

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJA

Valstybės biudžetinė įstaiga, A. Jakšto g. 4/9, LT-01105 Vilnius,
tel. (8-5) 266 3661, faks. (8-5) 266 3663, el. p. info@am.lt, http://www.am.lrv.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188602370

Ekonomikos ir inovacijų ministerijai
Kultūros ministerijai
Susisiekimo ministerijai
Teisingumo ministerijai
Žemės ūkio ministerijai

2020-

Nr.

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL SAUGOMŲ TERITORIJŲ SPECIALIOJO TERITORIJŲ PLANAVIMO DOKUMENTŲ RENGIMO“ PROJEKTO

Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo 28 straipsniu, Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo (toliau – TPI) 30 straipsniu, teikiame derinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl saugomų teritorijų planavimo dokumentų rengimo“ projektą.

Pagal nurodyto TPI straipsnio nuostatas specialiojo teritorijų planavimo dokumentai pradkami rengti specialiojo teritorijų planavimo dokumentą tvirtinančio subjekto sprendimu dėl specialiojo teritorijų planavimo dokumento rengimo pradžios ir planavimo tikslų.

Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos (toliau – Tarnyba) (planavimo organizatorius), siekdama sudaryti prielaidas saugomų teritorijų kraštovaizdžiui ir biologinei įvairovei, gamtos ir kultūros vertybėms išsaugoti, numato parengti veiklą saugomose teritorijose reglamentuojančius planavimo dokumentus (6 valstybinių parkų planavimo schemas, 3 valstybinių draustinių ribų planus).

Siekiant užtikrinti tinkamą ir nuoseklų saugomų teritorijų specialiojo teritorijų planavimo dokumentų rengimą (atnaujinimą), Tarnybos direktoriaus 2016 m. birželio 23 d. įsakymu Nr. V-130 patvirtinti atrankos kriterijai (toliau – Kriterijai), taikomi parenkant saugomas teritorijas, kurioms rengiami ar atnaujinami specialiojo teritorijų planavimo dokumentai. Vadovaujantis Kriterijais nustatytas poreikis atnaujinti Asvejos, Anykščių, Kurtuvėnų, Sartų, Ventos, Žagarės regioninių parkų planavimo schemas (ribų ir tvarkymo planus), Kučiuliškės herpetologinio, Svencelės telmologinio, Nevėžio kraštovaizdžio valstybinių draustinių ribų planus.

Asvejos, Anykščių, Kurtuvėnų, Sartų, Ventos, Žagarės regioninių parkų planavimo schemų parengimas (atnaujinimas) būtinas, siekiant išsaugoti vertybes, tinkamai sureguliuoti veiklą, sudaryti prielaidas efektyviai saugoti ir tvarkyti teritorijas. Be planavimo dokumentų negalimas konkrečių apsaugos ir tvarkymo priemonių įgyvendinimas. Planavimo schemas nustato kraštovaizdžio tvarkymo zonas, jų apsaugos ir tvarkymo reglamentus, teritorijos vystymo kryptis, teritorijos naudojimo prioritetus, veiklos, užstatymo galimybes, derinant visuomenės ir asmeninius interesus. Turi būti peržiūrėta visa teritorijos tyrimų medžiaga, monitoringo duomenys, naujai atliekamas saugomų gamtos bei kultūros paveldo vertybių būklės vertinimas. Esamos šių regioninių parkų ir jų zonų bei buferinės apsaugos zonų ribos ir numatytos teritorijos tvarkymo priemonės ne visose vietose yra optimalios, t. y. ne visada atitinka daugiau nei per dešimtį metų susiklosčiusias žemėvaldos ar žemėnaudos ribas, gamtos ir kultūros paveldo kompleksų (vertybių) išdėstymą, naujus apsaugos ir naudojimo poreikius bei galimybes, didėjančius rekreacinių paslaugų ir lankytojų poreikius. Ši situacija sąlygoja esamų ribų, apsaugos bei tvarkymo priemonių peržiūrėjimo ir keitimo būtinybę. Spartėjančiai kraštovaizdžio kaitai taip pat reikalingi savalaikiai sprendimai.

Regioniniuose parkuose daugėja lankytojų, jų skaičius kasmet auga, tad atsiranda poreikis atnaujinti infrastruktūrą, reguliuoti srautus.

Pasikeitė ir teisės aktai: anksčiau atskirai rengti ribų (tvirtinami Lietuvos Respublikos Vyriausybės) ir tvarkymo planai (tvirtinami aplinkos ministro) šiuo metu sujungti į planavimo schemą, tvirtinamą Lietuvos Respublikos Vyriausybės. 2019 m. balandžio 26 d. Seimas priėmė Saugomų teritorijų įstatymo ir lydimųjų teisės aktų pataisas (projektas Nr. XIIIIP-2835(2)), nuspręsta nustatyti, kad saugomose teritorijose esančių kultūros paveldo vietovių ir kompleksinių kultūros paveldo objektų paveldo apsaugos ir veiklos plėtojimo paveldosaugos reikalavimai bus nustatomi saugomų teritorijų planavimo schemose (ribų ir tvarkymo planuose) arba valstybinių draustinių atveju – tvarkymo planuose.

Šiuo metu galiojantys regioninių parkų planavimo dokumentai parengti ir patvirtinti daugiau, nei prieš 10 metų: Asvejos – 2009, Anykščių – 2008, Kurtuvėnų – 2010, Sartų – 2009, Ventos – 2009, Žagarės – 2009 metais.

Draustinių ribų planai yra pagrindiniai dokumentai, kuriais remiantis saugomos vertybės ir užtikrinama gera jų būklė, numatomos ir įgyvendinamos reikalingos apsaugos ir tvarkymo priemonės. Be ribų plano negalimas konkrečių apsaugos ir tvarkymo priemonių įgyvendinimas, sudėtinga užtikrinti teisės aktais nustatytą apsaugos ir naudojimo režimą.

Kučiuliškės valstybinis herpetologinis draustinis. Draustinis yra Alytaus apskrityje, Lazdijų rajono savivaldybėje, Noragėlių seniūnijoje, Kučiuliškės kaime. Kučiuliškės valstybinis herpetologinis draustinis įsteigtas 1976 m., 24 ha teritorijoje. Draustinio steigimo tikslas – išsaugoti gausią balinių vėžlių (*Emys orbicularis*) populiaciją. Balinis vėžlys įrašytas į Lietuvos raudonąją knygą nuo 1976 m. Rūšis įrašyta į Berno konvencijos II ir ES Buveinių direktyvos II ir IV priedus. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. gruodžio 29 d. nutarimu Nr. 1486 „Dėl naujų draustinių įsteigimo ir draustinių sąrašų patvirtinimo“ patvirtintas draustinio plotas yra 80 ha. Kučiuliškės valstybinio herpetologinio draustinio teritoriją prižiūri Metelių regioninio parko direkcija (toliau – Direkcija), pjauna menkaverčius krūmus, šienauja, dengia balinių vėžlių kiaušinių dėtis. Direkcija siūlo praplėsti draustinio ribas šiaurinėje teritorijos dalyje ir rytinėje dalyje nuo 80 ha iki 103,02 ha. Prie draustinio siūloma priskirti apie 23,02 ha teritorija, patenkanti į Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritoriją „Kučiuliškės kaimo apylinkės“ (LTLAZ0001). Siūlomose prijungti teritorijose yra vandens telkiniai, kuriuose gyvena baliniai vėžliai, raudonpilvės kūmutės, pamiškių šlaituose baliniai vėžliai deda kiaušinius. Naudojant naujus geoinformacinius duomenis, atsižvelgiant į pasikeitusią situaciją žemėvaldų ir žemėnaudų struktūroje, siūloma peržiūrėti ir naujai nustatyti viso draustinio ribas.

Svencelės valstybinis telmologinis draustinis. Draustinis plyti Klaipėdos ir Šilutės r., įsteigtas 1992 m., 1206 ha teritorijoje. Draustinio steigimo tikslas – siekiant išsaugoti botaniniu ir zoologiniu požiūriais vertingą Svencelės aukštapelkę. Nuo 2004 m. teritorija taip pat priklauso ir Natura 2000 tinklui dėl buveinių apsaugos - degradavusios aukštapelkės, natūralių distrofinių ežerų, aktyvių aukštapelkių, pelkinių miškų.

Siekiant įgyvendinti numatytą steigimo tikslą yra būti pakoreguoti draustinio ribas pagal parengtą ir patvirtintą gamtotvarkos planą. Koreguojant draustinio ribas yra būtina išimti pietrytinėje dalyje esančią sodybą, kuri neatitinka draustinio steigimo tikslų. Taip pat siūloma draustinio ribas praplėsti vakarinėje draustinio dalyje, suteikiant pakankamą apsaugą europinės svarbos buveinėms.

Nevėžio valstybinis kraštovaizdžio draustinis. Draustinis įsteigtas 1988 m., ribos nuo jo įsteigimo nebuvo koreguotos. 2018-2019 metais gauti 5 pasiūlymai nustatyti naujas arba tikslinti esamas draustinio ribas. Esamos draustinio ribos, įregistruotos Saugomų teritorijų valstybės kadastrė, vietomis nesutampa su žemės ar miško sklypais, žemės naudmenomis, užstatytomis teritorijomis. Naudojant naujus geoinformacinius duomenis, atsižvelgiant į pasikeitusią situaciją žemėvaldų ir žemėnaudų struktūroje, siūloma peržiūrėti ir naujai nustatyti viso draustinio ribas.

Projektas paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų informacinės sistemos (TAIS) projektų registravimo posistemėje. Visuomenė ir suinteresuotos institucijos pastabas ir pasiūlymus gali teikti 7 darbo dienas nuo Projekto paskelbimo.

Nutarimo projektas nėra norminio pobūdžio.

Numatomo teisinio reguliavimo neigiamų pasekmių nenumatoma.

Nutarimo projektas Lietuvos Respublikos Vyriausybės programai ir Europos Sąjungos teisės aktams neprieštarauja.

Įgyvendinant nutarimo projektą planavimo darbams atlikti bus naudojamos suplanuotos Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos biudžeto lėšos.

Priėmus nutarimą, galiojančių teisės aktų keisti nereikės.

Projektą rengė Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos (direktorius Albertas Stanislovaitis, tel. 272 3284, el. p. albertas.stanislovaitis@vstt.lt) Kraštovaizdžio apsaugos skyriaus (vedėja Agnė Jasinavičiūtė) vyriausioji specialistė Laima Dabregaitė (tel. 8 659 62909, el. p. laima.dabregaitė@vstt.lt).

PRIDEDAMA: Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl saugomų teritorijų specialiojo teritorijų planavimo dokumentų rengimo“ projektas, 1 lapas.

Aplinkos viceministras

Marius Narmontas